

Про повноваження консульських установ

Нотаріальні дії вчинювані дипломатичними та консульськими установами

Дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном, в інтересах громадян України, вчиняють нотаріальні дії, передбачені чинним законодавством України.

Відповідно до статті 44 Консульського Статуту України, консул при вчиненні нотаріальних дій керується Законом України "Про нотаріат", Консульським Статутом України, Положенням про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України та іншими актами законодавства України.

Статтею 38 Закону України «Про нотаріат» передбачено, що консульські установи України вчиняють такі нотаріальні дії:

- 1) посвідчують угоди (договори, заповіти, довіреності тощо), крім іпотечних договорів, угод про відчуження та заставу жилих будинків, квартир, дач, садових будинків, гаражів, земельних ділянок, іншого нерухомого майна, що знаходиться в Україні;
- 2) вживають заходів до охорони спадкового майна;
- 3) видають свідоцтва про право на спадщину;
- 4) видають свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя у разі смерті одного з подружжя;
- 5) засвідчують вірність копій документів і виписок з них;
- 6) засвідчують справжність підпису на документах;
- 7) засвідчують вірність перекладу документів з однієї мови на іншу;
- 8) посвідчують факт, що громадянин є живим;
- 9) посвідчують факт знаходження громадянина в певному місці;
- 10) посвідчують тотожність громадянина з особою, зображеною на фотокартці;
- 11) посвідчують час пред'явлення документів;
- 12) приймають в депозит грошові суми і цінні папери;
- 13) вчиняють виконавчі написи;
- 14) приймають на зберігання документи;
- 15) вчиняють морські протести;
- 16) видають дублікати посвідчених ними документів.

Законодавством України можуть бути передбачені й інші дії, що вчиняються консульськими установами України.

Посадові особи дипломатичних представництв та консульських установ України, зобов'язані зберігати нотаріальну таємницю, навіть якщо їх діяльність обмежується наданням правової допомоги чи ознайомленням з документами і дія, що прирівнюється до нотаріальної, не вчинялась. Довідки про вчинені нотаріальні дії та копії документів, видаються в порядку, передбаченому статтею 8 Закону України "Про нотаріат".

Нотаріальне діловодство в дипломатичних та консульських установах України за кордоном ведеться українською мовою. У випадку коли особа, яка звернулась за вчиненням нотаріальної дії не володіє мовою, якою ведеться діловодство в консульській установі, тексти документів, що оформлюються, повинен перекласти їй консул, який вчиняє нотаріальну дію або перекладач.

Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Нотаріальне посвідчення документів проводиться в приміщенні консульського відділу. В окремих випадках нотаріальні дії можуть бути вчинені поза зазначеною установою, із

зазначенням у посвідчувальному написі документу місця, адреси та причини з якої нотаріальна дія вчиняється поза приміщенням дипломатичного представництва або консульської установи України.

Нотаріальні дії вчинюються в день пред'явлення всіх необхідних для вчинення нотаріальної дії документів і сплати консульського збору.

При вчиненні нотаріальної дії консул встановлює особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії за паспортом громадянина України для виїзду за кордон.

Під час посвідчення правочинів консулом визначається обсяг цивільної дієздатності фізичної особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, у порядку, встановленому статтею 44 Закону України "Про нотаріат".

Вчинення нотаріальних дій може бути відкладене при необхідності витребування додаткових відомостей чи документів або направлення документів на експертизу, а також на інших підставах, передбачених чинним законодавством України.

Нотаріально посвідчувані правочини, заяви та інші документи підписуються заявником особисто в присутності консула, який вчиняє нотаріальну дію. Якщо заяву чи інший документ підписано за відсутності консула, то особа, яка підписала такий документ, повинна особисто підтвердити, що документ підписаний нею.

Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії, визначені статтею 47 Закону України "Про нотаріат".

Відповідно до статті 52 Консульського Статуту України, якщо вчинення нотаріальної дії суперечить законодавству України, консул відмовляє у вчиненні такої дії. Консул не приймає для вчинення нотаріальних дій документи, якщо вони не відповідають вимогам законодавства України, або можуть за своїм змістом завдати шкоди інтересам України, або містять відомості, що порочать честь і гідність громадян.

Ненадання відомостей або документів на вимогу консула є підставою для відкладення, зупинення нотаріальної дії або відмови в її вчиненні.

Порядок та перелік підстав відмови консулом у вчиненні нотаріальної дії визначено статтею 49 Закону України "Про нотаріат".